

Do
Tarnon d. 20X 1949 r

Władzi Berprzeznawcy Publicznego
Tarnon

Dnia 11 października 1949 r. jadałem się wraz moją matką do
Klarsing do miejscowości Sniegodzin pow. Tarnon w sprawie
przepracowania planimacji Sniegodzin pow. Tarnon w sprawie
i Józefa Trueta zamordowanych w toku śp. Mojżesa Mahra
i Hitlerowicz. Wp. wymienieni chętnie Mahra i Józefa
Trueta byli moimi kuzynami

Władza otrzymanych na miejscu w Sniegodzinie podwa-
żonej byłosi tamże informacji to sprawy zamordowa-
nych przedstawia się następująco
Wymienieni powyżsi są przez dwie osoby które są
or do jesieni 1949 r. w okolicach Sniegodzina a to mianow-
cie wśród studium w przesiewach psychologicznych im i spoty-
mych profesjonalnie w lenie

Jesienią 1949 r. mianowicie w Sniegodzin Józef Trueta
spędził zamordowanych wraz ich rodzinami i zaproszono:
matka im aby w tej chwili zamierkali oddać im do wytknię-
tych na którym zamierkali przynależ ze sobą wytknie
rozważane przedmioty i pieniądze (dł u.s.t.). Do upływie
kilku dni Józef Trueta i matka nie do Tarnon. Przekano
w celu zakupu gazet dla zamordowanych, a w rzeczywistości
zamiatano się wraz ze swoją matką zamieszkałym w Tarnon
na Gęstą, wsi jej był v.d.

W tym samym dniu Gęstą przybyło do Sniegodzina
mężczyzna od obywateli Józef Trueta i matka i one zamordowa-
ni Mojżesa Mahra i Józefa Trueta, zaś rodzina

zamordowanych gestapowcy zabrali ze sobą do ghetta
w Toronie. Zamordowanych w kilka minut później
obstawano z okrzykami i zbierano je do jednego z obozów
obrotu przez Frierotę, o czym świadczył hukot i wściekłość
podnoszących. Obejrzeliśmy przy okazji i widać było
funkcjonariuszy przykroci przy starostwie w Toronie
później starostwa i odwołania, która miała na kolanach

O przy wymienionych faktach informowali nas
Abt. Dr. Kuzniak Jablecki i Frybylska, wolowa
Hrabaniw Frybylskim z Swiebodzina.

Wobec powyższego podjętami proszę uprzejmie
o przeprowadzenie dochodzenia w tej sprawie

— Nigodot Kaban
Karolina Wotr
Garnet

Szymerak był podrośniętym ml Goldhammer 3/5
w Swiebodzynie na temat do organizacji podziemnej
przez do po dobie do A.H.

P R O T O K O L
przesłuchania świadka

Tarnów, dnia 26. października 49r.

Dudek Jerzy oficer Iedczy Iowiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicz. w Tarnowie przesłuchai w charakterze świadka niżej wymienionego uprzedziwszy go w wysł art. 107 K.P.K. i art. 64 K.W.F.K. o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie z art 140.K.K.

P R Z Y B Y L S K A Maria s. Leona i Anny Sekulo
ur. IV.1888r. Nowy Sącz, zam. Świebodzin gwina
Pleśna, polska, polskie, rzym-kat, rolniczka,
wyższ. 2 kl. szk. powszechnej, wdowa, posiada dom
własny i 2 ha ziemi, za słów nie kałana, obcy.

Świadom odpowiedzialności karnej oświadczam, że zeznanie przyznanie uroczyście, że będę mówił prawdę, niczego nie ukrywając z tego, co mi jest wiadome.

Przybylska Maria
podpis świadka

Pyt: Co chęć, może zeznać siostrze Marii Rafneta Frisz i Mojżesza ?
Zamordowanych przez Gestapo w Świebodzinie ?
P: W sprawie Leisera Malza, to wiem tyle, że jesienią 1944 r. słyszałam o po-
wieńaniu ludzi, że przyjechali Gestapo do naszej wioski i zamordowali w/w.
W dwóch innych o nieznanych mi nazwiskach.

Je tego wypadku nie widziałam i to co zeznae, to tylko słyszałam z cpo-
wiadania ludzi. Ludzie opowiadali, że Roszczyńska wraz ze siostrą Zofią,
która zamieszkuje w Tarnowie, przetrzymywała Leisera Malza i drugich
israelitów w Świebodzinie w swoim domu. Podczas pobytu ich w swoim domu
pejechały Roszczyńska i jej siostra Zofia do Tarnowa na Gestapo i wydały
tych israelitów. Siostra Roszczyńskiej - Zofia przyjechała do naszej
wioski z Gestapem, którzy zamordowali w/w. israelitów.

W tej sprawie najlepiej będą mogli zapodać: (1) Juszczyk Józef, zam.
Świebodzin, (2) Szymczak Tadeusz zam. Świebodzin, (3) Kaimowicz Michał zam.
Świebodzin.

W tej sprawie nic więcej zapodać nie mogę. Na tym protokół zakończono
i przedypodpisaniem odczytano.

Przesłuchał:
/-/ Dudek Jerzy

Zeznał:
Przybylska Maria

F R O T O K O L
Przesłuchania świadka

Tarnów, dnia 26.X.1949r.

Dudek Jerzy oficer śledczy Pow. Urzędu Bezp. Publ. w Tarnowie, przesłuchany w charakterze świadka niżej wymienionego, u przedziwzsy Go w myśli art. 107 K.P.K. i art. 64 K.W.P.K. o odpowiedzi alności karnej za fałszywe zeznanie z art. 140 K.K.

J U S Z C Z Y K Józef s. Adam i Katarzyna Kobosowna, ur. 15.VI.1894r, w Cieradze pow. Debrowa Tarnowska, zw. Świebodzin gmina Pleśna pow. arnow, poleże, polskie, rzew. kat robotnik; 2 kl. szk. powsz. konaty, 6-10 dzieci posiada dom, bez ziemi, 29 słow nie karany, obcy.

Świadom odpowiedział oświ za utajenie prawdy, lub złożenia fałszywego zeznania, przyrzekam uroczyście, że będę mówił szczerą prawdę, niczego nie ukrywając, z tego, co mi jest wiadome.

Józef Juszczyk /
poppis świadka /

yt: Co obyw. może zeznać na okoliczność śmierci Moska Walza i drugiego istaeta
dp: Wiew tyje, że dwóch izraelitów zostało zastrzelonych przez Gestapo u Rosz-
czynskiej Zofii, po mniej przyszedł soltys Nawrocki Stanisław, żebyw szedł
zakopać zastrzelonych, razem zemną byli, Kaimowicz Michal, Nytko Piotr
Budzik Piotr i Szymczak Tadeusz. Wydarłak ten miał więcej, końcem okupacji
Tropow wioził Roszczyński Jan na wozie, Gestapo lechato kolo Szus Pogłana
i tam samochód stał. Wymienionbył przepisany, ludzie mówili, że miała
ich wydać Bronisława, siostra Roszczyńskiej Zofii, która obecnie zamiesz-
kuje w Tarnowie. Soltys chciał zakopać tych żydów pod domem Roszczyńskiej
lecz Roszczyńska Zofia, lub jej siostra odpowiedzieli mu, że jeżeli tam
ich zakopie, to przedzej w tych dołachxxx będzie siedział niż ti żydzi i
zaraz pujdą, na Gestapo. Soltysowi mówiła ta Bronisława, która mieszka
obecnie w Tarnowie. W tej sprawie więcej zeznać nie mogę.
Na tym rptokol zakonczono i przed podpisaniem ddczytano.

Przesłuchany /-/
Dudek Jerzy

Zeznani:
/ Józef Juszczyk /

F R O T O K O Ł
przesłuchania świadka

Tarnów, dnia 29.X.1949r.

Dudek Jerzy oficer Śledczy Pow. Urzędu Bezp. Publ. w Tarnowie, przesłuchany w charakterze świadka na tej wymiencionej, uprzedziliśmy go w myśl art. 107 K.P.K. i art. 64 K.W.P.K. o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie z art. 140 K.K.

S Z Y M C Z A K T A D E U S Z, s. Jana i Karolin Szutkowska, ur. 16.VIII.1908r. Radlina pow. Tarnów, zem. Świebodzin gmina Pleśna pow. Tarnów, polska, polskie, rzym-kat, kierownik Spółdzielni, wyksz. 6 kl. szk. pow. 2 gimnazjum, żonaty, troje dzieci, 2 ha ziemi, zeznań nie karany, obcy.

Świadom odpowiedzialności za utajenie prawdy, lub złożenie fałszywego zeznania, przyrzekam uroczyście, że będę mówił szczerą prawdę, niczego nie ukrywając, z tego, co mi jest wiadome.

Szymczak Tadeusz
/ppópis świadka /

Pyt: Co obyw. może zeznać w sprawie zarzordowania Mojżesza Malza i Rafaela Triersa?

Odp: W czasie okupacji przebywałem w Świebodzinie, gmina Pleśna, pełniąc funkcje zastępcy sołtysa. W sierpniu 1943r. będąc w domu widziałem jak przyjechał samochód z gestapowcami, których było trzech, a niósłszy nimi niewiastę, którą rozpoznałem, jako siostrę Różczyńskiej Zofii. Wymienieni gestapowcy prowadzeni przez tą niewiastę na imię której było Wiśka, nazwiską nie znam, udali się presto przez pola do Roszczyńskiej-Zofii, samochód za ten czas stał przy domu Szusta Bogdana, który w domu nie przebywał. Po krótkim czasie usłyszałem trzy strzały, było to przed wieczorem. Gestapowcy wysiali syna Roszczyńskiej po sołtysa który miał się zając pochowaniem zwłok, a ponieważ było to lato więc jako zastępca udalem się do Roszczyńskiej, by zając się tą sprawą. Gestapowcy powiedzieli mi, żeby zakopać tych trupów, a to Mojżesza Malza i Rafaela, Triersa. Ja chciałem trupów pochować przy domu w ogrodzie lecz siostra Roszczyńskiej Wiśka nie pozwoliła na to, mówiąc, ja was wszystkich pozarykam, bo wy żyliście z nimi dobrze wiedzieliście, że byli tu żydzi. Gestapowcy zabrali żony zamordowanych i krótko przebywali w domu Szusta Bogdana, a później wyjechali razem z kobietami do Tarnowa samochodem. Dalej tą sprawą zajął się sołtys, który między czasie przybył z Pleśnej. Wiem, że wydal tych żydów swojej siostrze Wiśce Roszczyńskiej Zofii, która idąc do Tarnowa wróciła po gazetę, pochwalia się siostrze, że przetrzymuje żydów w domu, ta znow udala się na gestapo i razem z nimi autem przyjechała, a ten czas Roszczyńska Zofia była w Tarnowie, co dowiedziałem się od niej samej, która o tym mówiła w obecności jeśli się nie mylę Dulemby Józefa, bratanka wymiencionej, było to na drodze w Świebodzinie, parę tygodni po tem zajściu, siostra Roszczyńskiej Zofii - Wiśka, często przebywała u swej siostry. Ja będąc komendantem warty, otrzymałem nakaz od policji granatowej, żeby w każdą noc po dwóch ludzi na wartę do niej, gdyż Wiśka była przepisana więc miała wszelkie prawa w tym to czasie. Powiązanie Szusta Bogdana z Wiśką, jest mi nie znane i nigdy nie widziałem ich razem. W tej sprawie więcej nic nie wiem. Na tym protokoł zakonczono i po odczytaniu podpisano.

Przesłuchał:
DUDEX Jerzy

Zeznał:
Szymczak Tadeusz.

FR O T K O L
przesłuchania świadka.

Tarnów, dnia 9.XI.1949r.

Dudek Jerzy oficer śledczy Pow. Urzędu Bezp.Pzbl. w Tarnowie, przesłuchał w charakterze świadka niżej wymienionego, uprzedzwszy go w myśl art.107 K.P.k i art. 64 K.W.P.K. o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie z art. 140 K.K.

E U D Z I K Piotr. s. Jana i Anny Czapkowicz
ur. 23.VI.1916r. w Świebodzinie gmina Pleśna
zam. Świebodzin gmina Pleśna pow. Tarnów,
polska, polskie, rzym-kat, rolnik, wykształ-
7 kl.szk.powsz. i I klasa szkoły rolniczej,
żoanty, troje dzieci. posiada 5 morgi ziemi
i 4 morgi dzierżawki, ze słów nie karany,
oby.

Świadom odpowiedzialności za utajenie prawdy, lub złożenie fałszywego zeznania, przyrzekam uroczyście, że będę mówił szczerą prawdę, niczego nie ukrywając, z tego, co mi jest wiadome.

Budzik Piotr
/ podpis świadka

Pyt: Co obywatel może zeznać w sprawie zamordowania Mojżesza Malza i Rafaela Triesa?

Odp: W sprawie zamordowania Mojżesza Malza i Rafaela Triesa przez Gestapo w wiosce Świebodzin listopadem 1943r., wiem tyle, że: Wymienieni przebywali u Padola Andrzeja w Porębie Radnej, ukrywając się przed Niemcami w schronisku pod stodołą, gdyż byli ścigani. Tam przebywali przez okres 6-ciu miesięcy, o tym opowiadała mi żona Padola, Helena, po zamordowaniu tych żydów. Z jakich powodów, oni z tamtąd wyszli, tego nie wiem, lecz słyszałem, nie pamiętam od kogo, że byli Padolowie podejrzani, że przetrzymują żydów i kazali im opuścić tę schroniskę, z obawy przed karą, że strony okupanta. Nie mając schronienia przebywali w lesie, gdyż było ciepło i często przychodzili nocą, aż do ludzi, by dać im żywność dwa razy w tygodniu przychodzili do ojca Budzika Jana. Jesienią czas pogarszał się i spotkali się z Roszczyńską Zofią z gromady Świebodzin prosząc, by ich przyjęła, na co ta zgodziła się, gdyż przebywali u niej dwa dni. Wymieniona Roszczyńska Zofia miała siostrę Bronisławę Toczek z męża, z domu nazywała się Durembówna i do tej siostry przyznała się że przetrzymuje żydów, gdyż siostra przyjechała do niej z Tarnowa. Na tym Bronisława Toczek udala się do Tarnowa na Gestapo i zawiadomiła o tym władzę niemiecką i z nimi z.J. z Gestapem przyjechała autem do wioski Świebodzin, auto stało na drodze, a Gestapowcy, prowadzeni przez Bronisławę Toczek, udali się do domu Roszczyńskiej Zofii, gdzie przebywali żydzi, było to po dwóch dniach pobytu ich u Roszczyńskiej. W tym Roszczyńskiej Zofii znajduje się w dolinie, więc żydzi nie zauważyli Niemców i zapóźno spostrzegli się, by uciec, z chwilą kiedy Niemców zauważyli, to starali się uciec, jeden oknem, a drugi drzwiami, na tym ostatni zastrzeleni przez Niemców. Dwie żydówki i dziecko pozostały przy życiu, zabrani zostali do Tarnowa, lecz co z nimi się stało, to nie wiem. Jest mi wiadome, że dała widziałem tą scenę, gdyż pracowałem w polu. Zastrzeleniu żydów, wyciągnęli ich na pole i rewidowali ich. Wymieniona Zofia przetrzymowała żydów w domu, by zając się tymi zwłokami, pod jakim warunkiem przyprowadzili żydów do siebie Roszczyńska Zofia, że znam ją jako osobę koczowniczą i wątpię by zadarmo ich przyprowadziła przez Niemców, musiała waczać ręce w oddaniu żydów w ręce Niemców. Bronisława Toczek Tadeusz, był przy policji strażnikowej w okolicy, lecz czy był przepisany, to nie jest mi wiadome, wiem

że pełnił służbę w Tarnowie. Przed miesiacem widziałem go jak i jego żonę, myślę, że mieszka w Tarnowie. O Toczku Tadeuszu, to nic nie slyczalem i nie wiem, nic o jego dzialalno sci w Policji granatowej. Nie slyszalem, by z onajego Bronislawa, wydala innych ludzi, jest to kobieta pyskala i zla. Znam ja osobiście, gdyz sluzyla u Polkowej Agaty w Swiebodzinie. Zaznaczam, że nie bylo takiej osoby we wsi, która by wydala tych żydów, w ręce niemieckie, gdyż byli to ludzie bardzo porządni, którzy wśród ludności cieszyli się dobrą opinią i twierdzą, że jeżeli nie wydala by ich Toczek Bronislawa, to byli by ocaleni.

Na tym protokół zakończono i przed podpisaniem odczytano.

Przesłuchał:
 /-// Dudek Jerzy

Zeznał:
 / Bućzik Piotr /

Nr. akt _____

25

PROTOKÓŁ

przesłuchania podejrzanego

Tamara, dnia 26.7 1950r.

Oficer Sledczy Gen. Hrn.

(Nazwisko, imię, oraz stopień służbowy of. śl.)

Bezpieczeństwa Publicznego w Tamara

przesłuchał w charakterze podejrzanego

Nazwisko i imię Łeoch Bromińska (Dulembówna)

Imiona rodziców Michał Dubenska i Chana Biam

Data i miejsce urodzenia 10.12. 1911. w Warszawie. Chojny

Miejsce zamieszkania Polna. Tam. ul. Populinkozi

Narodowość Polka Obywatelstwo Polkie

Wyznanie rym. kat. Zajęcie tylnicownik

Zawód tylnicownik Wykształcenie 3 kl. szk. pow.

Przynależność do R. K. U. _____ Stopień wojskowy _____

Stosunek do służby wojskowej _____

Stan rodzinny siemka

Stan majątkowy Nadry

Odnaczenia i ordery _____

Karalność nie ma nic takiego

Dot: Pragnę sprawdzić czy sędzią?

Dotyczy obrótam us. w zakresie mater. wchylch

z przynależnym w Warszawie. Chojny. Chojny kat

z wyjątkiem wady w szkole. Wady w Chojnach

Chojnych. Wady w Chojnach. Złoty. Sz. szkole

przebieg wady w Chojnach. Wady w Chojnach

Wady w Chojnach. Wady w Chojnach

90
91
92
93
94

Przed napisaniem niniejszego pisma przemyśleliśmy ja-
koby sprawować na quite w polce iedy ujęt ięj parobowian
wielki i przyprawian ięj przemyśleliśmy ja-
przemysł. Jan ięj Przechy. przemyśleliśmy ja-
mianem Chyptakom Felbau. przemyśleliśmy iedy mied
czarodziej ięj wstępnie chwycił ięj ięj tym ięj
ięj. U tym czasie iedy ięj przemyśleliśmy ja-
nie ięj i obow i sama wstępnie ięj ięj.

Przed napisaniem niniejszego pisma przemyśleliśmy ja-
i Przechy ięj wstępnie chwycił ięj ięj tym ięj
ięj. U tym czasie iedy ięj przemyśleliśmy ja-
nie ięj i obow i sama wstępnie ięj ięj.

Przed napisaniem niniejszego pisma przemyśleliśmy ja-
i Przechy ięj wstępnie chwycił ięj ięj tym ięj
ięj. U tym czasie iedy ięj przemyśleliśmy ja-
nie ięj i obow i sama wstępnie ięj ięj.

Łódź, dnia 10.10.1917

Do kadapani tyrow w huc powiad ab
 domu sieoty, upyit' usoty. w hucie mowacy
 pytal' mowacy mow, Galie w jama ryda.
 Gromowal' na to hucet mowoty u hucy
 mowoty ab' usoty a strygh' yamow mow.
 Co upyit' usoty pacy hucow' mow' mow.
 mowoty w hucie. W domu powiadom mowom
 we soty tyty pacyowal', hucie mowoty a
 mowoty w hucie mowoty mowoty mowoty mowoty

W i ty hucie: W mow' pacy hucowal'
 pacy' mowoty mow' mow' mow' mow' mow' mow'
 mowoty mowoty, mowoty i Sicut Bystan, mow'
 huc' pacyowal' mowoty w hucowal' mowoty
 hucie mowoty mowoty mowoty mowoty mowoty
 i hucie mowoty mowoty, mowoty mowoty mowoty
 w hucie mowoty mowoty mowoty i hucie mowoty

mowoty, huc' mowoty i hucie mowoty mowoty.
 mowoty mowoty, mowoty mowoty i mowoty
 mowoty mowoty mowoty mowoty. Do hucowal'
 mowoty mowoty mowoty mowoty mowoty mowoty
 mowoty mowoty mowoty mowoty mowoty mowoty
 mowoty mowoty mowoty mowoty mowoty mowoty
 mowoty, huc' mowoty mowoty mowoty mowoty mowoty.

Do mowoty mowoty mowoty mowoty mowoty mowoty
 mowoty mowoty mowoty mowoty mowoty mowoty
 mowoty mowoty, mowoty mowoty mowoty mowoty
 mowoty mowoty mowoty mowoty mowoty mowoty

Łódź (A. 1871)

